၁၂။အာရှအမ်ဘရိုရှားကျိုင်း

Asian ambrosia beetle/Island Pinhole borer: ***Xylosandrus crassiusculus*** **(Motschulsky, 1866)**

Coleoptera: Scolytidae

ဖျက်ကောင်ပုံသဏ္ဍာန်များ

ကျိုင်းကောင်အမ ခန္ဓာကိုယ်သည် (၂.၂–၂.၅) မီလီမီတာခန့်သာရှည်ပြီး ခန္ဓာကိုယ် တုတ်ခိုင်ကာ နီညိုရင့်ရောင်ရှိပြီး ချောပြောင် တောက်ပနေလေ့ရှိသည်။ ဦးခေါင်းသည် အောက်သို့စိုက်ကျနေသောကြောင့် ကျောဘက်မှကြည့်လျှင် မတွေ့မြင်နိုင်ပါ။

ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာများ

ဖျက်ဆီးခံရသော အပင်များသည် ညှိုးနွမ်းခြင်း၊ ကိုင်းဖျားချောက်ခြင်း၊ အရွက်ဖူးများ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာဖြစ်ခြင်း၊ နေလောင်ကွက်များကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ သန်စွမ်းမှုနည်းခြင်း၊ များစွာသော အပေါက်ငယ်လေးများမှ ပိုးဖောက်ထားသော အမှုန်အမွှားအတန်းလေးများ၊ စသည့် ပျက်ဆီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤဖျက်ပိုးသည် သစ်တောအပင်အမျိုးမျိုးနှင့် စိုက်ပျိုးပင်အမျိုးမျိုးတို့အား ဖျက်ဆီးပြီး အပင်ရောဂါဖြစ်စေသော မှိုများ သယ်ဆောင် ကူးစက်စေနိုင်သည်။

ဘဝစက်ဝန်း

ဥ အဆင့်	**– (**၁၄–၁၆**)** ရက်
လောက်ကောင် အဆင့်	**– (**၂၀–၂၃**)** ရက်
ရုပ်ဖုံး အဆင့်	**– (**၅–၆**)** ရက်
အကောင်ကြီး အဆင့်	**– (**၃၀–၃၄**)** ရက်

ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

(၁)ဖျက်ပိုးစတင်တွေ့ရှိပါက ပိုးကျအပင်အစိတ်အပိုင်းများကို ချက်ချင်း ဖျက်ဆီးပါ။

(၂) ပိုးကျနေသော အပင်အချို့ကို ထောင်ချောက်အပင်အဖြစ် ထားရှိပြီး ဖျက်ပိုး၏ဘဝစက်ဝန်း (၅၅ ရက်ခန့်) မတိုင်မီ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းမီးရှို့ ဖျက်ဆီးပါ။

(၃) ပင်စည်အတွင်းသို့ဆေးထိုးထည့်ပါ (သို့)ပိုးသတ်ဆေးစွပ်ထားသော ဂွမ်းကိုပင်စည် ထဲသို့ထိုးထည့်ပါ။

- ဖစ်ပရိုနေး (Fipronil)

ဒိုင်မီသိုရိတ် (Dimethoate)

(၄)အလူမီနီယမ်ဖော့စဖိုက် **(**Aluminium Phosphide) ဆေးပြားများအား ပင်စည်အခေါက်ထဲ ထည့်ပြီး အပေါ်မှနွားချေးအုံပေးပါ။

(၅)လတ်ဆတ်သောနွားချေးနှင့်မြေနီရော၍ပင်စည်အားသုတ်လိမ်းပြီးပတ်တီးစည်းပေးပါ။

(၆)အပင်ခြေအားမြေဆွ၍ ဖစ်ပရိုနေး ၃ဂျီအာ (Fipronil 3GR), ကာဘိုဆာလဖန် ၅ဂျီ(Carbosulfan 5G) ထည့်ပါ။ ပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုပါက အညွှန်းစာ တွင်ဖော်ပြထားသည့် မခူးဆွတ်မီ စောင့်ဆိုင်းရမည့်ကာလ Pre–harvest Interval (PHI) ကို လိုက်နာ ၍စနစ်တကျခူးဆွတ်ပါ။